ਰਾਜ ਸਿੱਖਿਆ ਖੋਜ਼ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ (ਐਸ. ਸੀ. ਈ. ਆਰ. ਟੀ.) ਪੰਜਾਬ, ਮੋਹਾਲੀ STATE COUNCIL OF EDUCATIONAL RESEARCH AND TRAINING (S.C.E.R.T.) PUNJAB, MOHALI

ਕੌਮੀ ਯੋਗਤਾ ਖੋਜ ਪ੍ਰੀਖਿਆ 2018 National Talent Search Examination 2018

State Level Test - 2018 ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ – 2018 ਜਮਾਤ ਦਸਵੀਂ (Class X)

MENTAL ABILITY TEST ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ

Time: 2 hours

Max. Marks: 100

ਸਮਾਂ:2ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100

Instructions for candidates :

- 1. This exam relates to Mental Ability Test.
- 2. Each question carries one mark. All questions are compulsory.
- 3. You have been provided with an answer sheet (OMR) for this question paper. Darken the correct option of each question in the answer sheet (OMR) with black/blue pall ben.
- 4. Rough work may be done on the blank space provided for this purpose.
- 5. There is no negative marking in this test.
- 6. Do not use white fluid on OMR Answer Sheet.
- 7. Half an hour extra should be given to visually impaired candidates only.

ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ :

- ਇਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ।
- 2. ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਕ ਹੈ।ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜਰੂਰੀ ਹਨ।
- ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਲਈ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ (ਓ ਐਮ ਆਰ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਨੂੰ ਕਾਲੇ/ਨੀਲੇ ਬਾਲ ਪੈਨ ਨਾਲ ਭਰ ਕੇ ਦਰਸਾਓ।
- 4. ਕੱਚਾ ਕੰਮ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- ਇਸ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਰਿਣਾਤਮਕ (ਨੈਗੇਟਿਵ) ਮਾਰਕਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- ਓ. ਐਮ. ਆਰ. ਉੱਤਰਸ਼ੀਟ ਉੱਪਰ ਵਾਈਟ ਫਲਿਊਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।
- ਨੇਤਰਹੀਣ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਧੇ ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੱਧ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

Rough Work / ਕੱਚਾ ਕੰਮ

MENTAL ABILITY/ ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ

Direction Questions (1-12). There is a number series following a pattern one place is a left blank. Find the answer among options.

ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ (1–12) ਵਿੱਚ ਐਕਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਐਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਥਾਂ ਖਾਲੀ ਛੱਡੀ ਗਈ ਹੈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ।

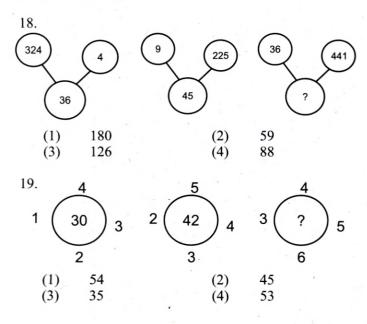
1.	10000	, 11000, 9900, 1089	0, 9801		1.	10000	, 11000, 9900, 1	0890, 9801,	
	(1)	10241	(2)	10781		(1)	10241	(2)	10781
	(3)	10929	(4)	10991		(3)	10929	(4)	10991
2.	2	4	11	16	2.	2	4	11	16
2.	$\frac{2}{3}$,	<u> </u>	$\frac{11}{21}$,	$\frac{16}{31}$	2.	$\frac{2}{3}$,	4,	, <u>11</u> , 1	$\frac{16}{31}$
	(1)	6	(2)		•	(1)	6	(2)	
	(1)	$\frac{6}{11}$	(2)	<u>5</u> 9		(1)	$\frac{6}{11}$	(2)	$\frac{5}{9}$
	(3)	$\frac{9}{17}$	(4)	$\frac{7}{13}$		(3)	<u>9</u> 17	(4)	$\frac{7}{13}$
3.	3, 12, 2	27, 48, 75, 108,			3.	3, 12, 2	27, 48, 75, 108,		
	(1)	192	(2)	163		(1)	192	(2)	163
	(3)	147	(4)	99		(3)	147	(4)	99
4.	480,9	6,, 8, 4			4.	480,9	6, 8, 4	L.	
	(1)	24	(2)	88		(1)	24	(2)	88
	(3)	64	(4)	30		(3)	64	(4)	30
5.	78,56	, 30,			5.	78, 56,	, 30,		
	(1)	0	(2)	1		(1)	0	(2)	1
	(3)	6	(4)	20		(3)	6	(4)	20
6.	2, 2,	5, 13, 28,			6.	2, 2, 5	5, 13, 28,		
	(1)	49	(2)	50		·(1)	49	(2)	,50
	(3)	51	(4)	52		(3)	51	(4)	52
7.	45,54	,47,,49,50	5, 51		7.	45, 54	,47,49	9, 56, 51	
	(1)	48	(2)	52		(1)	48	(2)	52
	(3)	55	(4)	62		(3)	55	(4)	62
8.	3, 20,	63, 144, 275,			8.	3, 20,	63, 144, 275,		
	(1)	352	(2)	468		(1)	352	(2)	468
	(3)	548	(4)	662		(3)	548	(4)	662
9.	0.5,0.	55,0.65,0.8,			9.	0.5,0.	55,0.65,0.8,		
	(1)	0.1	(2)	1		(1)	0.1	(2)	1
	(3)	2	(4)	0.91		(3)	2	(4)	0.91
10	. 58965	4, 89654, 9654,			10	58965	4, 89654, 9654,		
	(1)	10093	(2)	89654		(1)	10093	(2)	89654
	(3)	9456	(4)	654		(3)	9456	(4)	654

11. 3, 6, 15, 48,	11
(1) 192 (2) 193	
(3) 194 (4) 195	
12. 445, 221, 109,, 25	12
(1) 41 (2) 46	
(3) 53 (4) 58	

Directions Questions (13-17) study the letter sense and answer the following.

13.		,	, babbba,	, 8	ı,,
	(1)	ababb		(2)	babbb
	(3)	baaab		(4)	bbaba
14.	BMX,	DNW, F	OU,	_	
	(1)	HPX		(2)	HPS
	(3)	HPT		(4)	GPS
15.	B, E, D	), F,	_, H, J,	,L	
	(1)	M,I	_,H,J,	(2)	I, M
	(3)			(4)	J, M
16.	mnon	opqopc	rs		
	(1)	mnopqr		(2)	oqrstu
	(3)	pqrstu		(4)	qrstup
17.	2Z5,7	Y7, 14 X 9	), 23W11,3	34Y13,_	
	(1)	47U14		(2)	27U24
	(3)	45U15		(4)	47U15

Direction clue:- (18-23).Find the missing term in place of Question Mark.

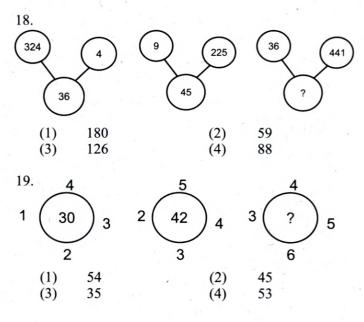

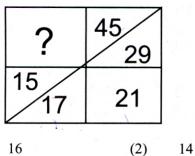
11. 3, 6, 1	15,48,		
(1)	192	(2)	193
(3)	194	(4)	195
12. 445,	221,109,	,25	
(1)	41	(2)	46
(3)	53	(4)	58

ਨਿਰਦੇਸ਼ਪ੍ਰਸ਼ਨ (13–17) ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ।

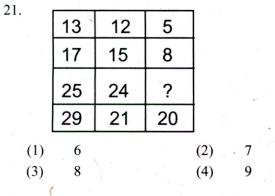
13.	l'e se	_,, babbl	ba,	,a, ,	
		ababb	(2)	babbb	
	(3)	baaab	(4)	bbaba	
14.	BMX	, DNW, FOU,	6		
	(1)	HPX	(2)	HPS	
	(3)	HPT	(4)	GPS	
15.	B, E, I	D, F,, H, J,	,L		
	(1)	M, I	(2)	I, M	
	(3)	I, N		J, M	
16.	mno	nopqopqrs			
	(1)	mnopqr	(2)	oqrstu	
		pqrstu	(4)	qrstup	
17.	2Z5,7	Y7, 14 X 9, 23W	11,34Y13	,	
	(1)	47U14	(2)	27U24	
	(3)	45U15	(4)	47U15	

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (18-23) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕਿਹੜੀ ਸੰਖਿਆ/ ਸ਼ਬਦ ਹੋਵੇਗਾ।

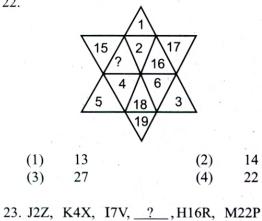

8

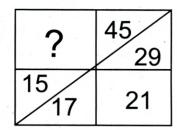
22.

(1)	I11T	(2)	LIIT
(3)	L12S	(4)	L12T

Direction (24-27) No./words on the left hand side of sign:: have some relationship developing same relationship on the right hand side of sign:: answer the Questions.

24. BC :	DI :: DE :	?	
(1)	FG	(2)	RU
(3)	PY	(4)	SK
25. KS :	$\frac{361}{121}$ :: C	GD : ?	
(1)	$\frac{39}{40}$	(2)	43 49
(3)	$\frac{289}{169}$	(4)	<u>16</u> 69

16

10

20.

21.

22.

(1)

(3)

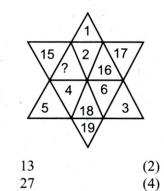
(2)		14
(4)	•	8

	13	12	5	
	17	15	8	
	25	24	?	
	29	21	20	
(1)	6			(2)
(1) (3)	8	× .		(2) (4)

7 9

14

22

23.	J2Z,	K4X,	I7V, <u>?</u>	_,H16R,	M22P	
	(1)	I117	Γ	(2)	L11'	Т
	(3)	L12	S	(4)	L12	T

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (24–27) ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਨਿਸਾਨ : : ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਅੰਕਾਂ/ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਹੈ ਉਸੇ ਹੀ ਸਬੰਧ ਨੂੰ ਨਿਸਾਨ : : ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਕੇ ਉਤਰ ਦਿਉ ।

24.	BC (1) (3)	: DI :: FG PY	DE : ?			(2) (4)	RU SK
25.	KS	$:\frac{361}{121}$	:: GD	:	?		
	(1)	<u>39</u> 40				(2)	43 49
	(3)	<u>289</u> 169				(4)	<u>16</u> 69

26. 7683	5 : 54613 :: 9432	8:?		26. 76835	5 : 54613 :: 9432	28:?	
(1)	52635	(2)	72106	(1)	52635	(2)	72106
(3)	81605	(4)	62117	(3)	81605	(4)	62117
27. Com	mander : Navy ::	Brigadier	:?	27. ਕਮਾਂਡਰ	ਰ : ਜਲ ਸੈਨਾ :: ਬਿਰਕ	ਗੇਡੀਅਰ : ?	
(1)	Captain	(2)	Commander	(1)	ਕਪਤਾਨ	(2)	ਕਮਾਂਡਰ
(3)	Air-Force	(4)	Army	(3)	ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ	(4)	ਥਲ ਸੈਨਾ
Directio	on (28-31) Find o	dd one o	ut.	ਨਿਰਦੇਸ਼ (2	8-31) ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ	ਵੱਖਰਾ ਚੁਣੋ।	
28. (1)	Wheat	(2)	Barley	28.(1)	ਕਣਕ	(2)	ਜੌ
(3)	Rice	(4)	Mustard	(3)	ਚਾਵਲ	(4)	ਸਰੋਂ
29. (1)	Coal	(2)	Petroleum	29. (1)	ਕੋਲਾ	(2)	ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ
(3)	Natural Gas	(4)	Bio-Gas	(3)	ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ	(4)	ਬਾਇਓ-ਗੈਸ
30. (1)	2:4	(2)	4:8	30. (1)	2:4	(2)	4:8
(3)	10:50	(4)	8:32	(3)	10:50	(4)	8:32
31. (1)	15:63	(2)	22:91	31. (1)	15:63	(2)	22:91
(3)	23:95	(4)	31:97	(3)	23:95	(4)	31:97

Direction Question (32-36) In column I some given words have their codes II column but not arranged in the same manner. Find the codes and answer.

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (32−36) ਕਾਲਮ 1 ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਕੋਡ ਕਾਲਮ 2 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਪਰ ਲੜੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕੋਡ ਲੱਭ ਕੇ ਉੱਤਰ ਦਿਉ।

	COLUMN-I	COLUMN-II	COLUMN-I	COLUMN-II
	SAY	nls	SAY	nls
	SIP	msr	SIP	msr
	ROTATE	lhhpok	ROTATE	lhhpok
	TYRE	nhpk	TYRE	nhpk
	YEAR	nkpl	YEAR	nkpl
	TREAT	khlph	TREAT	khlph
	ТАРЕ	pmlh	ТАРЕ	pmlh
	TIE	hrp	TIE	hrp
	COUP	moij	COUP	moij
32	. REACT		32. REACT	
	(1) liphr	(2) pkjih	(1) liphr	(2) pkjih
	(3) kplih	(4) jklph	(3) kplih	(4) jklph
33	. EASY		33. EASY	
	(1) plsn	(2) lnps	(1) plsn	(2) lnps
	(3) pnls	(4) lpns	(3) pnls	(4) lpns

34.	SOUP						34. SOUI	Р		
(	(1)	osjm	(2	) sojm			(1)	osjm	(2)	sojm
(	(3)	somj	(4	) osmj	1.1		(3)	somj	(4)	osmj
35. "	TRAC	E.					35. TRAG	CE		
(	(1)	hlkip	(2	) pklih			(1)	hlkip	(2)	pklih
(	(3)	pihkl	(4	) hklip			(3)	pihkl	(4)	hklip
36. (	CURE						36. CURI	E		
(	(1)	kipj	(2	) jikp			(1)	kipj	(2)	jikp
(	(3)	ijkp	(4	) pikj		<i>`</i>	(3)	ijkp	(4)	pikj

Direction (37-38) Questions A + B means A is the son of B, A - B means A is the wife of B, A x B means A is the brother of B, $A \div B$ means A is the mother of B.

37. What does P + R - Q means.

- (1) Q is the father of P
- (2) Q is the son of P
- (3) Q is the Uncle of P
- (4) Q is the brother of P

38. What does $P \times R \div Q$ means.

- (1) P is the brother of $\mathbf{R}$.
- (2) P is the nephew of R.
- (3) P is the father of Q.
- (4) P is the Maternal uncle of Q. (

39. A & B are brothers, C & D are sisters, A's son is D's brother, How is B related to C?

(1)	Grand Father	(2)	Father
(3)	Uncle	(4)	Brother

Direction (40-41) Questions Read the following and answer.

Six students A, B, C, D, E and F are sitting on the Ground A & B are from NEHRU HOUSE while the rest belongs to GANDHI HOUSE, D & F are tall while the others are short, A, C & D are wearing glasses while the others are not wearing glasses.

40. Which short student of Gandhi House is not wearing

the gl	asses?		
(1)	F	(2)	E
(3)	D	(4)	C

ਨਿਰਦੇਸ਼ਪ੍ਰਸ਼ਨ (37–38) A + B ਮਤਲਬ A, B ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ, A - B ਮਤਲਬ A, B ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੈ, A x B ਮਤਲਬ A, B ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ, A ÷ B ਮਤਲਬ A, B ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ।

37. P+R-Q ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ?

(1)	Q,P ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ।
(2)	Q,P ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ।

(4) Q, P ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ।

38. PxR÷Qਦਾਕੀਮਤਲਬ ਹੈ?

P, R ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ।

(2) P, R ਦਾ ਭਤੀਜਾ ਹੈ।

- (3) P,Q ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ।
- (4) P,Qਦਾਮਾਮਾ ਹੈ।
- 39. A ਤੇ B ਭਰਾ ਹਨ, C ਤੇ D ਭੈਣਾਂ ਹਨ, A ਦਾ ਪੁੱਤਰ D ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ, B ਦਾ
   C ਨਾਲ ਕੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ
   (1) ਦਾਦਾ (2) ਪਿਤਾ
  - (3) ਚਾਚਾ (4) ਭਰਾ

ਨਿਰਦੇਸ਼ (40-41) ਪੜੋ ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ।

ਛੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ Å, B, Č, Ď, E & F ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਨ, A ਤੇ B ਦਾ ਸਬੰਧ ਨਹਿਰੂ ਹਾਊਸ਼ ਤੇ ਬਾਕੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਗਾਂਧੀ ਹਾਊਸ ਨਾਲ ਹੈ, D ਤੇ F ਲੰਬੇ ਹਨ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਛੋਟੇ ਕੱਦ ਦੇ ਹਨ, A, C ਤੇ D ਨੇ ਐਨਕ ਲਗਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਐਨਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਹੋਈ।

40. ਗਾਂਧੀ ਹਾਊਸ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਛੋਟੇ ਕੱਦ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਐਨਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਹੋਈ ?
(1) F (2) E

) 1	ť	(2)	E
	C	(4)	Ċ

5

(3)

41.	Which tall	student	of Gandhi	house	is not	wearing
	glasses?					

(1)	D		(2)	E
(3)	F	'	(4)	A

42. A, P, R, X, S and Z are sitting in a row. S and Z are in the centre, A and P are at the ends. R is sitting on the Left of A, Then who is sitting on the Right of P?
(1) A (2) S

(1)		-	(-)	~
(3)	Х		(4)	Ζ

Alka is older than Mala. Gopal is odler than Mala but younger than Alka, KAPIL is younger than Ram and Mala. Mala is older than Ram.

43.	Who	se age is exactly ir	the middle	iddle of five?	
	(1)	GOPAL	(2)	Ram	

	(3)	Alka	(4)	Mala
1.	Fiveb	ovs took Part	in race, Raj fin	ished before

- 44. Five boys took Part in race, Raj finished before Mohit but behind Gaurav, Ashish finished before SANJIT but behind Mohit, who won the race?
  - (1)RAJ(2)Gaurav(3)Mohit(4)Ashish

45. In a class of 60, where girls are twice that of boys, Kunal ranked seventeenth from the top. If there are Nine girls ahead of Kunal, how many boys after his Rank?

(1)	3	(2)	9
(3)	12	(4)	21

46. Amit is now 6 times old as his son. Four years after, the sum of their ages will be 43 years, Determine Amit's Present age?

(1)	30 years	(2	.)	32 years
(3)	34 years	(4	)	38 years

47. In a row of ten boys, when Varun was shifted two places towards the left, he become Seventh from the left end, what was his earliest position from the right end?

(1)	6th	(2)	4th
(3)	2nd	(4)	1st

41. ਗਾਂਧੀ ਹਾਊਸ ਕਿਹੜੇ ਲੰਬੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਐਨਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਹੋਈ?
 (1) D (2) E

(4)

Α

42. -A, P, R, X, S ਤੇ Z ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਨ। S ਅਤੇ Z ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਤੇ A ਤੇ P ਕੋਨੇ ਤੇ ਬੈਠੇ ਹਨ। R, A ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਫਿਰ P ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਕੌਣ ਬੈਠਾ ਹੈ
(1) A
(2) S
(3) X
(4) Z √

ਅਲਕਾ, ਮਾਲਾ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਹੈ।ਗੋਪਾਲ ਮਾਲਾ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪਰ ਅਲਕਾ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਹੈ। ਕਪਿਲ, ਰਾਮ ਤੇ ਮਾਲਾ ਦੋਨਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਹੈ। ਮਾਲਾ ਰਾਮ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਹੈ।

ਕਿਸਦੀ ਉਮਰ ਪੰਜਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ?
 (1) ਹੋਸਾਸਾ

(3)

F

(1)	ਗਧਾਲ	(2)	ыч
(3)	ਅਲਕਾ	(4)	ਮਾਲਾ

- 44. ਪੰਜ ਲੜਕਿਆਂ ਨੇ ਦੌੜ ਚ ਭਾਂਗ ਲਿਆ, ਰਾਜ, ਮੋਹਿਤ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਪਰ ਗੌਰਵ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਰਿਹਾ। ਅਸ਼ੀਸ, ਸੰਜਿਤ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਪਰ ਮੋਹਿਤ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਰਿਹਾ। ਦੱਸੋਂ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਜੇਤੂ ਕੌਣਰਿਹਾ?
  - (1)
     ਰਾਜ
     (2)
     ਗੋਰਵ

     (3)
     ਮੋਹਿਤ
     (4)
     ਅਸ਼ੀਸ਼

45. 60 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੜਕੀਆਂ, ਲੜਕਿਆਂ ਨਾਲੋ ਦੋ ਗੁਣਾ ਹਨ, ਵਿੱਚ ਕੁਨਾਲ ਉਪਰਲੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ 17ਵੇਂ ਸਥਾਨ ਤੇ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੁਨਾਲ ਤੋਂ ਅੱਗੇ 9 ਲੜਕੀਆਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਰੈਂਕ (ਸਥਾਨ) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿੰਨੇ ਲੜਕੇ ਹੋਣਗੇ?

(1)	3	(2)	9
(3)	12	(4)	21

46. ਅਮਿਤ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨਾਲੋਂ 6 ਗੁਣਾਂ ਵੱਡਾ ਹੈ ਅੱਜ ਤੋਂ ਚਾਰ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਜੇਕਰ ਦੋਨਾਂ ਦੀਆਂ ਉਮਰਾਂ ਦਾ ਜੋੜ 43 ਸਾਲ ਹੋਵੇ। ਤਾਂ ਅਮਿਤ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਉਮਰ ਲੱਭੋ?

(1)	30 ਸਾਲ	(2)	32 ਸਾਲ
(3)	34 ਸਾਲ	(4)	38 ਸਾਲ

47. ਦਸ ਲੜਕਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਵਰੁਣ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਦੋ ਸਥਾਨ ਖਿਸਕਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਸੱਤਵੇਂ ਸਥਾਨ ਤੇ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਕਿਹੜੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਜਾ

711			
(1)	6th	(2)	4th
(3)	2nd	(4)	1st

Direction Questions (48-49) Find the correct Group of signs to solve the equation?

48. 24 *	16*8*32				1
(1)	+ - =		(2)	÷ - =	
(3)	- + =		(4)	$\mathbf{x} \div =$	
49.9*7	*2*3*10			~	
(1)	$\div \mathbf{x} + =$		(2)	- + ÷ =	
(3)	+ - x =		(4)	-÷ x =	
50. A is 4	40 mts. South	-West o	fB,Cis	40 mts. South-	-East
ofB,	Then C is in v	which di	rection o	fA?	
(***	-		( )		

(1)	East	(2)	West
(3)	North-East	(4)	South

51. Karan & Arjun start simultaneously from 9 O'clock and 6 O'clock with same speed. In clockwise and anticlock wise direction respectively. Where will be Karan & Arjun after walking for 15 minutes.

(1) NORTH & East

(2) South & North

(3) East & West

(4) East& North

52. Asha is going Northwards, She turns right, Moves some distance and again turns to her right. After moving some distance she turns to her left, goes forward and again turns to her left, Now In which direction is Asha going.

(1)	North	(2)	South-West
(3)	South	(4)	West

53. The Last day of the century can not be?

(1)	Wednesday	•	(2)	Monday
(3)	Friday		(4)	Thursday

54. Find the day of the weak on 5th November 1999?

(1)	Monday	(2)	Wednesday
(3)	Friday	(4)	Saturday

55. At what time between 4:00 P.M & 5:00 P.M. hands of clock will coincide?

- (1) $4:21\frac{7}{11}$ P.M. (2) $4:21\frac{8}{11}$ P.M.
- (3) $4:21\frac{9}{11}$ P.M. (4) $4:21\frac{10}{11}$ P.M.

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (48–49) ਸਮੀਕਰਨ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਗਣਿਤਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਠੀਕ/ਢੁੱਕਵਾ ਸਮੂਹ ਲੱਭੋ?

48. 24*	16*8*32		
(1)	`+ <b>` - =	(2)	÷ - =
(3)	- + =	(4)	$\mathbf{x} \div =$
49.9*7	*2*3*10		
(1)	$\div \mathbf{x} + =$	(2)	- + ÷ =
(3)	+ - x =	(4)	$-\div \mathbf{x} =$

50. A, B ਤੋਂ 40 ਮੀਟਰ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਹੈ, ਅਤੇ C, B ਤੋਂ 40 ਮੀਟਰ

ਦੱਖਣ-ਪੂ	ਰਬ ਵੱਲ ਹੈ, ਫਿਰ C,A	ਤੋਂ ਕਿਸ ਦਿਸ਼	ਾਵੱਲ ਹੈ?
(1)	ਪੂਰਬ	(2)	ਪੱਛਮ
(3)	ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬ	(4)	ਦੱਖਣ

- 51. ਕਰਨ ਤੇ ਅਰਜੁਨ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਘੜੀ ਦੇ ਸਥਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਘੜੀ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਘੜੀ ਚੱਲਣਤੋਂ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਚਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਇੱਕੋ ਹੀ ਵੇਗ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਦੇ ਹਨ।ਪੰਦਰਾਂ ਮਿੰਟ ਚਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਰਨ ਤੇ ਅਰਜੁਨ ਕਿੱਥੇ ਹੋਣਗੇ?
  - (1) ਉੱਤਰ ਤੇ ਪੂਰਬ

(2)		- THE - A
(2)		ਦੱਖਣ ਤੇ ਉੱਤਰ
	*	~ ~

(3) ਪੂਰਬ ਤੇ ਪੱਛਮ
 (4) ਪੁਰਬ ਤੇ ਉੱਤਰ

52. ਆਸ਼ਾ ਉੱਤਰ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਉਹ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁੜ ਗਈ ਕੁਝ ਦੂਰੀ ਤਹਿ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਫਿਰ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁੜਦੀ ਹੈ, ਕੁਝ ਦੂਰੀ ਹੋਰ ਤਹਿ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਮੁੜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਿੱਧਾ ਚਲਦੀ ਹੈ ਤੇ ਫਿਰ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਮੁੜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਆਸ਼ਾ ਹੁਣ ਕਿਸ ਦਿਸ਼ਾਵਿੱਚਜਾਰਹੀ ਹੈ?

(1)	0~		~~`.~
(1)	ਉੱਤਰ	(2)	ਦੱਖਣ-ੇਪੱਛਮ

- (3) ਦੱਖਣ (4) ਪੱਛਮ
- 53. ਸਦੀ ਦਾ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਕਿਹੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ?
  - (1)
     ਬੁੱਧਵਾਰ
     (2)
     ਸੋਮਵਾਰ
  - (3) ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ (4) ਵੀਰਵਾਰ

54. 5 ਨਵੰਬਰ 1999 ਤੇ ਕੀ ਦਿਨ ਸੀ ਪਤਾ ਕਰੋ?

(1)	ਸੋਮਵਾਰ	(2)	ਬੁੱਧਵਾਰ
(3)	ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ	(4)	ਸ਼ਨਿੱਚਰਵਾਰ

55. ਸ਼ਾਮ ਦੇ 4 ਤੇ 5 ਵਜੇ ਦੌਰਾਨ ਘੰਟੇ ਦੀਆਂ ਦੋਨੋ ਸੂਈਆਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਉਪਰ ਕਿਸ ਸਮੇਂ ਹੋਣਗੀਆਂ?

(1)
$$4: 21\frac{7}{11}$$
 P.M.
(2) $4: 21\frac{8}{11}$ P.M.
(3) $4: 21\frac{9}{11}$ P.M.
(4) $4: 21\frac{10}{11}$ P.M.

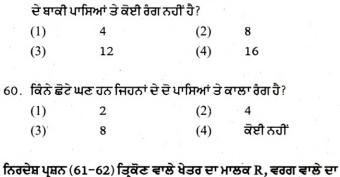
56.	In w	hich century F	ebruary will ha	we 29 days from	56.	ਹੇਠ ਲਿਖਿ	ਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਸਦ	ੀ ਵਿੱਚ ਫਰਵਰੀ ਕ	ਦੇ 29 ਦਿਨ ਹੋਕ	ਣਗੇ?
	the fo	ollowing?				(1)	2200	(2)	2300	
	.(1)	2200	(2)	2300		(3)	2400	(4)	2500	
	(3)	2400	(4)	2500						
Dire	ction	(57-60) A so	lid cube of ea	ach side 8 cms,	fra		57-60) ਘਣ ਦਾ	ਹਰੇ ਦਾ ਪਾਲਾ 9 ਹੈ	ਪੀ ਹੈ ਨੇ ਆਸ	ੱਗ ਅਸ਼ੱਗ
has	been	painted Red	Blue and Bl	ack on pairs of		-	ਰੰਗਿਆਂ ਗਿਆ, ਲ			
				bical blocks of			ਗਗਾਸਾ ਗਾਸਾ, ਫ ਹੀਂ, ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ ਵਿ	-		
			an cut mto cu	bical blocks of		ਟ ਪਾਸ ਤ ਨ ਟਿਗਏ।	טו , איטאפ ט ופ	50 IEH E 2 HH	1.50 40 4	וסימ פכי
		2 cms.	and an last see fa	and mainta do	9 9	2 915 1				
57.	(1)	8	ave only two fac (2)	16		~		C		
	(1) (3)	20	(2)	24	57.	_	ਛੋਟੇ ਘਣ ਹਨ ਜੋ ਦੋ	` ·		
	(3)	20	(4)	24		(1)	8	(2)	16	
58.	How	many cubes	have two faces	painted red and		(3)	20	(4)	24	
	black	k and all other	faces unpainted	?	50	ਕਿੰਦੇ ਕੋਰੇ	ਘਣਾਂ ਤੇ ਦੋ ਪਾਸਿਅ	ਸ਼ ਤੇ ਸ਼ਾਸ ਤੇ ਕ	सा नेना सीज	ਰ ਹੋਇਆ ਹੈ
	(1)	4	(2)	8	50.		ਘਟਾ ਤ ਦ ਪਾਸਿਅ ਦੇ ਬਾਕੀ ਦੋ ਪਾਸਿਅ			016-01-0
	(3)	16	(4)	32		-			· · · ·	
						(1)	4	(2)	8	
59.	How	many cubes	have only one	face painted red		(3)	16	(4)	32	
	anda	all other faces u	unpainted?							
	(1)	4	(2)	8	59.		ਘਣਾਂ ਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ		ੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹ	ਹੈ ਤੇ ਉਹਨਾਂ
	(3)	12	(4)	16		ਦੇ ਬਾਕੀ ਪ	ਸਸਿਆਂ ਤੇ ਕੋਈ ਰੰਟ	ਗ ਨਹੀਂ ਹੈ?		
						(1)	4	(2)	8	
60.			ave two faces pa	ainted black?		(3)	12	(4)	16	
	(1)	2	(2)	4						
	(3)	8	(4)	None	60.	ਕਿੰਨੇ ਛੋਟੇ	ਘਣ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ	ਦੇ ਦੋ ਪਾਸਿਆਂ ਤੇ ਹ	ਕਾਲਾ ਰੰਗ ਹੈ?	

Direction (61-62) Questions Triangle stands for Land owned by R, square stands for the Land owned by T, Rectangle stands for the area where vegetables are grown and circle stands for the area where Fruits are grown.

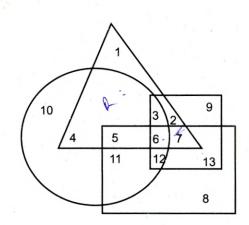
9 10 3 5 7 4 6 11 12 13 8

61. Which Number represents the area that belongs to both R & T where vegetables & fruits both are grown?

(1)	3	(2)	5
(3)	6	(4)	12

ਮਾਲਕ T ਹੈ। ਆਇਤਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੱਕਰ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਫਲ ਉਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

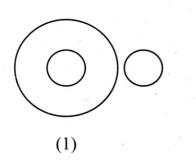
61. R ਤੇ T ਨਾਲ ਕਿਹੜਾ ਅੰਕ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਫਲ ਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੋਨੋ ਉਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ?

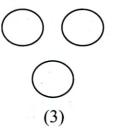
(1)	3	(2)	5
(3)	6	(4)	12

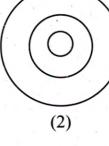
- 62. Which Number represents the area which belongs to R alone and where both vegetables & fruits are grown?

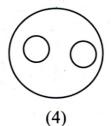
- 62. ਕਿਹੜਾ ਅੰਕ ਉਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕਲੇ R ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਫਲ ਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂਦੋਨੋ ਉਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ?
  - (1)
     2
     (2)
     3

     (3)
     4
     (4)
     5
- 63. Direction (63-65) Questions which of the following diagrams correctly represents the relation between given three words.
- 63. ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (63–65) ਹੇਠਾਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਚਿੱਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਸਬੰਧ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ?

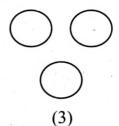

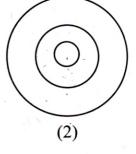

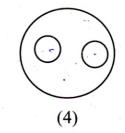

- 63. BED, WARD, HOSPITAL
- 64. SEED, LEAF, ROOT
- 65. SEA, MOUNTAIN, ISLAND
- 66. Which one word can be formed from the following Letters.a a b c i l l n o o o r t
  - (1) Collapsible (2) Locomotive
  - (3) Colour fullers (4) collaboration

- - (1)

63. ਬੈਡ, ਵਾਰਡ, ਹਸਪਤਾਲ

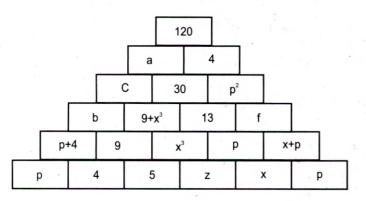
64. ਬੀਜ, ਪੱਤਾ, ਜੜ੍ਹ

- 65. ਸਮੁੰਦਰ, ਪਹਾੜੀ, ਟਾਪੁ
- 66. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਤੋਂ ਕਿਹੜਾ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?
   a a b c i l l n o o o r t
   (1) Collapsible
   (2) Locomotive
  - (3) Colour fullers (4) collaboration

67.	Arra	nge words as they	occur in dic	tionary.	67.	ਹੇਠਾ ਵਿ	ਟੱਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦਾਂ	ਾਂ ਨੂੰ ਡਿਕ	ਸ਼ਨਰੀ ਦੀ	ਤਰਤੀਬਅ	ਨੁਸਾਰ ਦੱਸੋ?
	(1)	Pestle	(2)	Pestilence		(1)	Pestle		(2)	Pestil	
	(3)	Pester	(4)	Pest		(3)	Pester		(4)	Pest	
	(5)	Pessimist				(5)	Pessimist				
	(1)	4, 3, 1, 5, 2	(2)	3, 4, 2, 5,1			42152		(2)	2.4.0	5.1
	(3)	5,4,3,2,1	(4)	4, 5, 1, 2, 3		(1)	4,3,1,5,2		(2)	3,4,2	
	(3)	5, 7, 5, 2, 1	(4)	7, 5, 1, 2, 5		(3)	5, 4, 3, 2, 1		(4)	4, 5, 1	,2,3
(9	N	1 61			68.	ਅੰਗਰੇਜ	ਜ਼ੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਦੇ ਅੰ	ੱਖਰ ਨਾਲ	5 ਲੱਗਦੇ 1	² .2 ² .3 ² n	ਨਸਾਰ ਬਦਲ
68.				n adjacent letters 2^2 which of the			5 ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸ				
				3^2 , which of the							
	10110	wing series obse	rve the rule g	lven above.		(1)			$\langle 0 \rangle$	FOL	
						(1)	RTWZ		(2)	EGLO	
	(1)	RTWZ	(2)	EGLO		(3)	CEJT		(4)	EGLĮ	-
	(3)	CEJT	(4)	EGLP							
					69.	ਅੰਗਰੇਜ	ਜ਼ੀ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਅੱਖਰਾਂ ਤੋਂ	ਤੇ ਕੋਈ ਸ	ਾਰਥਕ–ਸ਼	ਬਦ ਬਣਾਉ	?
69.		inge the letters so				R	Т	A	0	U	H
	R	T A		U H		1	2	3	4	5	6
	1	2 3		5 6		(1)	124365		(2)	63415	2
	(1)	124365	(2)	634152		(3)	521436		(4)	25143	6
	(3)	521436	(4)	251436							
70.	If w	ou write down a	ll the numbe	rs from 1 to 100	70.	ਜੇਕਰ	ਤੁਸੀਂ 1 ਤੋਂ 100 ਤੱਕ	ਕ ਗਿਣ	ਤੀ ਲਿਖਦੇ	ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀ	ਂ ਕਿੰਨੇ ਵਾਰ 3
70.		how many times				ਨੂੰ ਲਿਪੇ	ਰੇਗੇ?				
	(1)	18	(2)	19		(1)	18		(2)	19	
		20		21		(3)	20		(4)	21	
	(3)	20	(4)	21							×
71.	A To	otal No. of 324 c	oins of 20 pa	aise and 25 paise	71.	ਕੁੱਲ 3	24 ਸਿੱਕੇ ਜੋ ਕਿ 20	) ਪੈਸੇ ਤੇ	25 ਪੈਸੇ ਵ	ਦੇ ਹਨ ਦੀ ਰੁ	ਤੱਲ ਰਕਮ 71
	mak	es a sum of Rs. 7	. The No. of	25 paise coin is?		ਰੁਪਏ ਬ	ਬਣਦੀ ਹੈ ਉਸ ਵਿੱਚ	25 ਪੈ ਸੇ 7	ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਸਿ	ੱਕੇ ਹਨ?	
	(1)	120	(2)	124		(1)	120		(2)	124	~
	(3)	132	(4)	200		(3)	132		(4)	200	
72.	Ace	rtain no. of horse	s & same No.	of men are going	72	. ਜਿੰਨੇ ਪ	ਘੋੜੇ ਹਨ ਉਹਨੇ ਹੀ	ਆਦਮੀ	ਕਿਤੇ ਜਾ	ਰਹੇ ਹਨ। ਓ	ਹਨਾਂ ਚੋਂ ਅੱਧੇ
	som	ewhere. Half of	owners on t	heir horses Back			- ਆਪਣੇ ਘੋੜਿਆਂ ਤੋ				
	whil	e the remaining of	ones are walk	ing along leading			ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਜ਼				
		-		walking on the					-		
		ind is 70, how ma				ਨਾਲ।	ਘੋੜੇ ਤੇ ਮਾਲਕ ਤੁਰ ਰ	ਹ ਹਨ ।	ਘੀੜਆਂ ਵ	ਗ ਗਿਣਤੀ	ਦਸ?
	(	10				(1)	10		(2)	12	
	(1)	10	(2)	12		(3)	14		(2)	16	
	(3)	14	(4)	16		(-)					

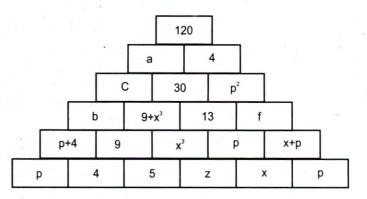
Direction Question (73-74) The sum of the values of below bricks give the value of the bricks which is above two bricks?

$$4+5=9$$

 $x^{3}+p=13$

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (73-74) ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਇੱਟ ਦੇ ਥੱਲੇ ਜੋ ਦੋ ਇੱਟਾ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੋਨਾਂ ਇੱਟਾਂ ਉਪਰ ਜੋ ਇੱਟ ਹੈ ਉਸਦੀ ਕੀਮਤ ਬਣਦੀ ਹੈ?

$$4+5=9$$

 $x^{3}+p=13$

(2)

(4)

(2)

(4)

6

9

45

65

will be the value of	fp?			73. p ਦੀ ਕੀ	ਮਤ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ?
5	(2)	6		(1)	5
8	(4)	9		(3)	8
the value of y?				74. y ਦੀ ਕੀ	ਮਤ ਪਤਾ ਕਰੋ?
25	(2)	45		(1)	25
55	(4)	65		(3)	55
	5 8 the value of y?	the value of y?	5 (2) 6 8 (4) 9 the value of y?	5 (2) 6 8 (4) 9 the value of y?	5 (2) 6 (1) 8 (4) 9 (3) the value of y? 74. y 린ਕ 25 (2) 45 (1)

Direction (75-76) Questions are given below with statement followed by conclusions. You have to decide which of the given conclusion follows from the given statements, disregarding commonly known facts.

75. Statements:-

> Some kings are Queens. All Queens are beautiful.

Conclusions:-

73.

74.

- I. All kings are beautiful.
- II. All Queens are kings.
- Only conclusion I follows. (1)
- (2)Only conclusion II follows.
- Either I or II follows. (3)
- (4)Neither I nor II follows.

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (75-76) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਨਤੀਜੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਦਿੱਤੇ ਨਤੀਜੇ ਤੋਂ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਕੇ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਹੈ।ਆਮ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰ ਦਿਓ।

75. ਸਟੇਟਮੈਂਟ:-

ਕੁਝ ਰਾਜੇ ਰਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਣੀਆਂ ਸੁੰਦਰ ਹਨ।

ਨਤੀਜੇ:−

(I) ਸਾਰੇ ਰਾਜੇ ਸੁੰਦਰ ਹਨ।

- ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਣੀਆਂ ਰਾਜੇ ਹਨ। (II)
- ਨਤੀਜਾ ਇੱਕ ਸਹੀ ਹੈ। (1)
- (2)ਨਤੀਜਾ ਦੋ ਸਹੀ ਹੈ।
- ਨਤੀਜਾ I ਜਾਂ II ਸਹੀ ਹੈ। (3)
- ਦੋਨੋਂ ਨਤੀਜੇ I ਤੇ II ਗਲਤ ਹਨ। (4.)

76. Statements:-

Most Lilies are Roses.

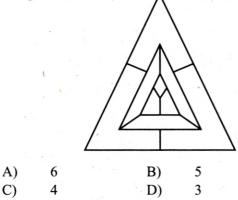
Some Roses are daffodils.

Conclusions:-

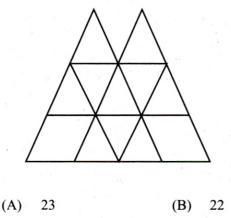
I.	Some daffodils are Roses.

- II. Some lilies are daffodils.
- III. All daffodils are lilies.
- IV. No lily is a daffodil.
- 1. Only I and either II or IV follows.
- 2. Only I follows.
- 3. Either I or IV follows.
- 4. Only 1 and III follows.

77. What is the minimum number of colours required to fill the spaces in the diagram without any two adjacent spaces having same colour.

78. Count the Parallelogram in the given figure

(C) 21 (D)

76. ਸਟੇਟਮੈਂਟ:-

ਜ਼ਿਆਦਾ ਲਿਲੀ ਗੁਲਾਬ ਹਨ। ਕੁੱਲ ਗੁਲਾਬ ਡੈਫੋਡਿਲ ਹਨ।

ਨਤੀਜੇ:−

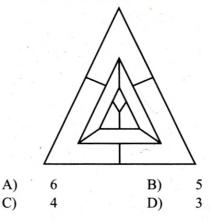
1.

2.

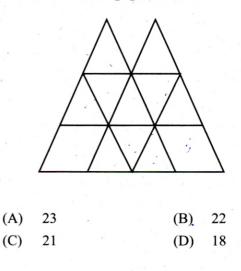
Ι.	ਕੁਝ ਡੈਫੋਡਿਲ ਗੁਲਾਬ ਹਨ।
II.	ਕੁਝ ਲਿਲੀ ਡੈਫੋਡਿਲ ਹਨ।
III.	ਸਾਰੇ ਡੈਵੋਡਿਲ ਲਿਲੀ ਹਨ।
IV.	ਕੋਈ ਲਿਲੀ ਡੈਫੋਡਿਲ ਨਹੀਂ।

- (I_ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਹੀ ਹੈ II ਅਤੇ IV ਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸਹੀ ਹੈ) (ਸਿਰਫ I ਸਹੀ ਹੈ)
- 3. (ਨਤੀਜਾ I ਜਾਂ II ਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸਹੀ ਹੈ)
- 4. (ਨਤੀਜਾ I ਤੇ II ਸਹੀ ਹਨ)

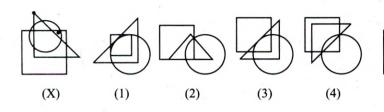
77. ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਚਿੱਤਰ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਰੰਗ ਨਾ ਹੋਵੇ

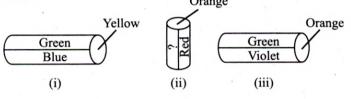
78. ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਚਤੁਰਭੁਜਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰੋ

79. Select the one which satisfies the same conditions of placement of the dot as in fig. (X)

80. A cylinder is painted in 6 colours-green, blue, yellow, violet, Red and ornage. Three positions are shown below Orange

what is the colour in the emply space.

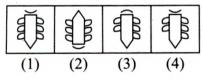
(1)	Blue	(2)	Green
(3)	Violet	(4)	Yellow

Direction - Find the figure from the answer figure which will continue the serires (81-82)

81 Problem figure

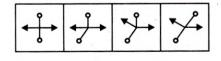

Answer figure

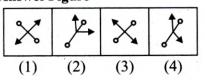

82

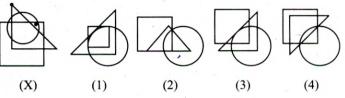
Problem figure

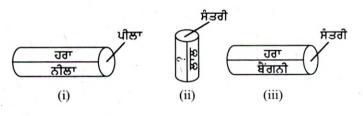
Answer Figure

79. ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।ਵਿਕਲਪ 'ਚ ਇੱਕ ਚੁਣੋ ਜੋ (X) ਚਿੱਤਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਉਵੇਂ ਹੀ ਬਿੰਦੂ ਸਥਾਨ ਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾ ਕੇ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ ?

80. ਇੱਕ ਸਿਲੰਡਰ ਛੇ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਰੰਗ ਕੀਤਾ ਹੈ ਹਰਾ, ਨੀਲਾ, ਪੀਲਾ, ਬੈਂਗਣੀ, ਲਾਲ ਤੇ ਸੰਤਰੀ 3 ਚਿੱਤਰ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਹਨ।

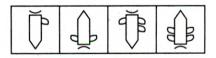

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਤੇ ਕਿਹੜਾ ਰੰਗ ਆਵੇਗਾ

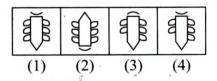
(1)	ਨੀਲਾ	(2)	ਹਰਾ
(3)	ਬੈਂਗਣੀ	(4)	ਪੀਲਾ

ਨਿਰਦੇਸ਼ – ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਚਿੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਆ ਸਕੇ (81–82)

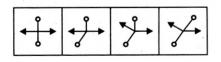
81 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੱਤਰ

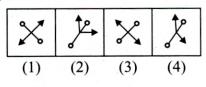
ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰ

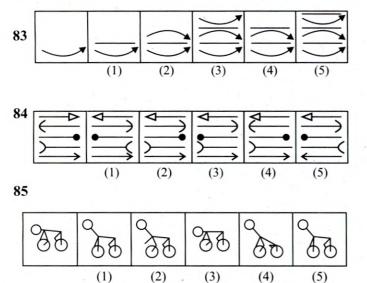
82 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੱਤਰ

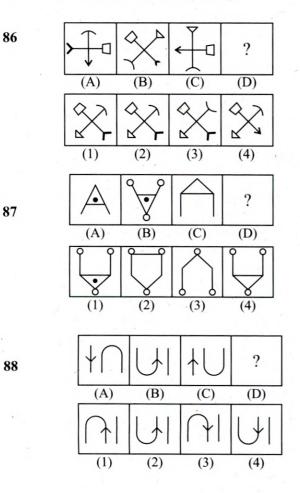
ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰ

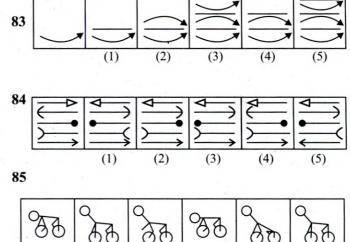

Directions-All the figures together form a series . The unnumbered figure marks the beginning of series position of two figures in the series are incorrect . Series will be correct if these are interchanged . The earliest of two numbered figures whose position are to be interchanged is the answer (83-84) ਨਿਰਦੇਸ਼ –ਦਿੱਤੇ ਗਏ 6 ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅੰਕਿਤ ਚਿੱਤਰ ਨਾਲ ਲੜੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।ਅੰਕਿਤ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਚਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਉਪਰੰਤ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਆ ਜਾਵੇਗੀ। ਬਦਲਣ ਵਾਲੇ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚਿੱਤਰ ਉਤਰ ਹੋਵੇਗਾ।

Direction -Figures A and B are related in some way. According to same relationship among C and D figures choose the consent alternative (85-88)

ਨਿਰਦੇਸ਼ – ਚਿੱਤਰ Aਅਤੇ B ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ।ਉਸੇ ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਚਿੱਤਰ C ਅਤੇ D ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ (86–88)

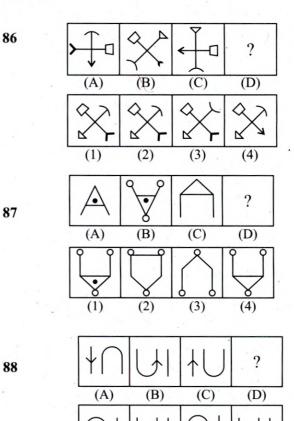
(3)

(4)

(5)

(2)

(1)

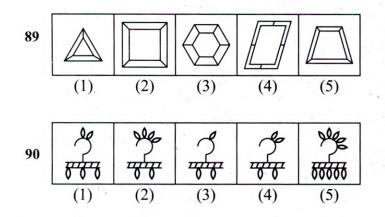
(2)

(3)

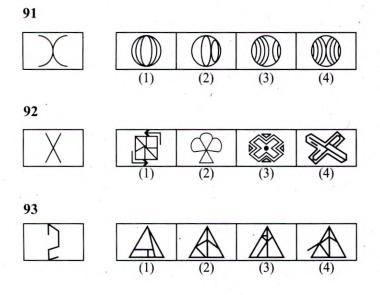
(4)

(1)

Direction -Among five figures four figures are similar in a certiria way. Find the different figure (89-90)

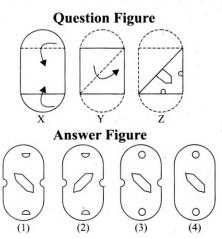

Direction- In question 91-93) question figure is embedded in one of the answer figures. Find the correct one in which it is embedded.

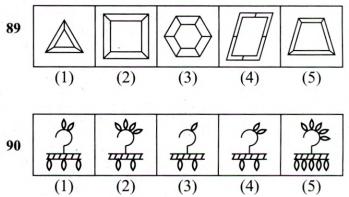

Direction- In question (94) square /circular paper has been folded as shown with the dotted lines in the given figures. The last figure (2) shows how the paper has been cut. How would the paper look like when unfolded.

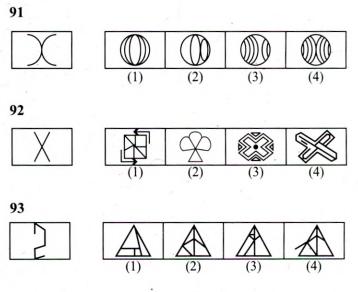
94

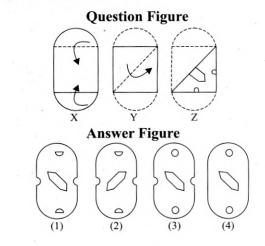
ਨਿਰਦੇਸ਼ –ਦਿੱਤੇ ਗਏ 5 ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਚਿੱਤਰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੇ ਜੁਲਦੇ ਹਨ –ਭਿੰਨ ਚਿੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ (89–90)

ਨਿਰਦੇਸ਼ –ਪ੍ਰਸ਼ਨ (91–93) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੱਤਰ , ਉਤਰ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਛੁਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ । ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਛੁਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ –

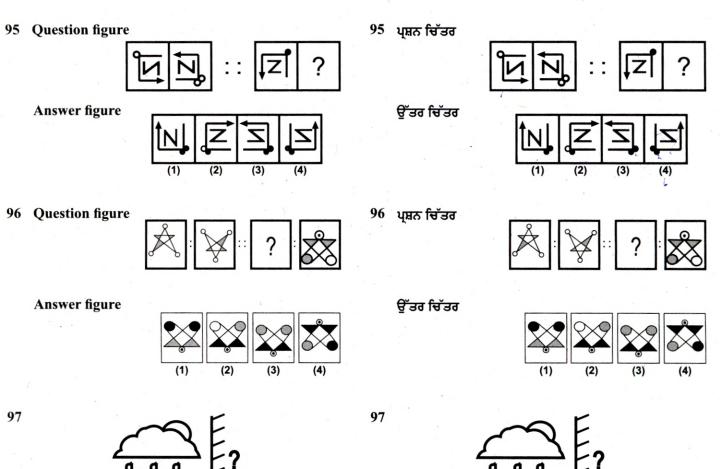

ਨਿਰਦੇਸ਼– ਪ੍ਰਸ਼ਨ (94) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਰਗ /ਗੋਲ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਬਿੰਦੂ ਰੇਖਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ , ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ , ਫਿਰ ਇਸਨੂੰ ਆਖਰੀ ਚਿੱਤਰ (Z) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ । ਕਾਗਜ਼ ਖੋਲ੍ਹਣ ਉਪਰੰਤ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਲੱਗੇਗਾ ?

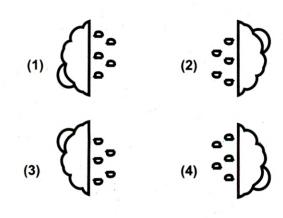

15

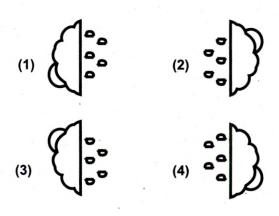
Directions Q (95-96) In each of the following questions there is a relationship between two figures on the left side of the sine ::, the same relationship exists between the two, to the right side of sign ::, Find the correct alternative. ਨਿਰਦੇਸ਼: ਪ੍ਰਸ਼ਨ (95–96) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਾਨ :: ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ। ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਜੋੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਹੀ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ।

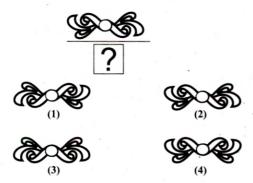
If the mirror image of the above figure is rotated to 90° in clockwise direction, It will look like :

ਉਪਰੋਕਤ ਚਿੱਤਰ ਦੇ ਦਰਪਣ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਨੂੰ ਘੜੀ ਦੀਆਂ ਸੂਈਆਂ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 90°ਤੇ ਘੁਮਾਉਣ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇਗਾ ।

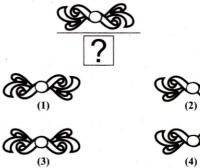
98. Find the water image of given figure

99.	Find the water image of given figure		
	Workno.1hard		
	(1) Workno.1hard	(5) Workno.Ihard	

(3) Workno.ldard (4) Workno.lhard

98. ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਚਿੱਤਰ ਦਾ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਲੱਭੋ।

99.	ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਚਿੱਤਰ ਦਾ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਲੱਭੋ			
	Workno.1hard			
	(1) Workno.1hard	(5) Workno.Ihard		
	(3) Workno.1Aard	(4) Workno.1hard		

100. Given below are three different positions of dice. Find the number of dots on the face fo opposite the face bearing (3) three dots ?

100. ਹੇਠਾਂ ਡਾਈਸ (ਡਾਈ) ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਵੱਖਰੀਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।ਬਿੰਦੂ ਤਿੰਨ(3) ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੱਸੋ ਕਿੰਨੇ ਬਿੰਦੂਆਂ ਵਾਲਾ ਚਿਹਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ?

